

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Razred 85 (4).

Izdan 1 septembra 1935.

PATENTNI SPIS ŠT. 11817

Kavčnik Vladimír, Ljubljana, Jugoslavija

Postopek za izdelovanje sodavice in drugih umetnih mineralnih vod.

Prijava z dne 27 maja 1934,

Velja od 1 januarja 1935.

Običajni postopek pri izdelovanju sodavice in drugih umetnih mineralnih voda je, da se doda vodi ogljikova kislina (CO_2) v plinskem stanju, ki se proizvaja ali na licu mesta ali pa se dobi iz bomb, v katerih je shranjena pod zelo visokim pritiskom. Ta način izdelovanja zahteva razmeroma veliko in drago aparaturo.

Pri izumljenem postopku se doda potrebna ogljikova kislina v trdnem argegatnem stanju vodi, iz katere se naj izdeluje umetna mineralna voda. Trdna ogljikova kislina, ki jo poznamo tudi pod imenom suhi led, se doda vodi nankrat ali postopoma. Prednost izumljenega postopka je njegova cenenost in enostavnost kakor tudi dejstvo, da se sodavica lahko izdeluje povsod tudi v majhnih množinah z majhnimi stroški.

Nadaljna velika prednost izumljenega postopka za izdelovanje umetne mineralne vode je v tem, da se pri raztopitvi suhega leda v znatni meri zniža temperatura vode, iz katere se dela sodavica ali druga umetna mineralna voda. Ako se doda 25 gramov suhega leda na vsak liter vode, pade temperatura te vode za $3,85^\circ \text{C}$. V še večji meri pa se lahko zniža temperatura vode, ako se postopek ponavlja na ta način, da se spusti ogljikova kislina v plinskem stanju v zrak, v

kolikor je voda ne absorbira pod naravnim zračnim pritiskom, ter se nato doda na novo suhi led. Ta postopek se lahko ponavlja večkrat zaporedoma toliko časa, dokler se ne doseže željena nizka temperatura vode oziroma umetne mineralne vode. Po izumljenem postopku se tedaj lahko pridobiva poljubno hladna umetna mineralna voda, čeprav je za izdelovanje uporabljena voda topla oziroma mlačna. Izumljeni postopek je tedaj posebno pripraven za vroče in tropske kraje, kjer ni posebnih hladilnih naprav na razpolago.

Razen tega je pripomniti, da se pri izumljenem postopku ne uporablja visoki pritisk nad 12 atmosfer, medtem ko se sicer uporabljajo železni valji, v katerih je shranjena ogljikova kislina pod znatno višjim pritiskom. Izdelovanje umetne mineralne vode po izumljenem postopku je tedaj brez nevarnosti, kar se o navadno uporabljenem postopku ne more trditi.

Patentna zahteva:

Postopek za izdelovanje sodavice in drugih umetnih mineralnih vod, označen s tem, da se doda vodi na poljuben način naenkrat ali postopoma trdna ogljikova kislina, to je suhi led.

